

Varsinais-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelma

Päivitys vuosille 2019-2020

Liite 1. Terveydenhuollon palvelujen järjestäminen Varsinais-Suomen kunnissa

Tässä liitteessä kuvataan, millä tavalla Varsinais-Suomen kunnat järjestävät terveydenhuollon palvelut, päivystys- ja kuvantamispalvelut, lääkinnällisen kuntoutuksen palvelut sekä seulonnat. Palvelujen järjestämisen tilanne kuvataan sen mukaisesti mitä järjestämisestä on sovittu maaliskuun 2019 lopussa. Mahdolliset muutokset tuodaan esille järjestämissuunnitelman päivittämisen yhteydessä.

1. AURA JA PÖYTYÄ

Auran ja Pöytyän kunnat ovat jäseniä Pöytyän kansanterveystyön kuntayhtymässä. Kuntayhtymä vastaa kuntien väestön terveydentilan seurannasta, terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, avosairaanhoidosta, sairaalahoidosta sekä mielenterveystyöstä. Kunnat järjestävät alueidensa kotihoidon. Kotisairaalahoido toimii kuntayhtymän toimintana joka päivä klo 7-22..

Pöytyän kansanterveystyön kuntayhtymällä on Auran ja Pöytyän kuntien alueella 4 terveysasemaa (Aura, Kyrö/Pöytyä, Riihikoski/Pöytyä, Yläne/Pöytyä).

Päihdepoliklinikkapalveluita Auran ja Pöytyän kunnille järjestää Loimaan sosiaali- ja terveystalveskeskus. Kunnat käyttävät lisäksi Turun ja Salon päihdepalveluiden katkaisuhoito- ja selviämisasemia.

Työterveyshuollon järjestää yksityinen palveluntuottaja. Ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestetään yhteistoiminta-alueella, johon kuuluvat Auran ja Pöytyän lisäksi Kaarina, Kemiönsaari, Koski TI, Lieto, Loimaa, Marttila, Oripää, Paimio, Parainen ja Sauvo. Palvelujen järjestämisestä vastaa Liedon kunta.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Pöytyän kansanterveystyön kuntayhtymä hankkii lisäksi yksityisiltä toimijoilta ostopalveluina mm. radiologian, ihotautien, neurologian, geriatrian sekä sisätautilääkärin konsultaatioita sekä erikoishammaslääkäripalveluja (protetiikka, hammaskirurgia).

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kuntien kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa arkisin kello 8-16 Pöytyän kansanterveystyön kuntayhtymä. Vastaanotto palvelee Riihikosken pääterveysasemalla ma-pe klo 8-16, muilla terveysasemilla ma-to klo 8-16 ja pe klo 8-15. Arkisin kello 16–18 Riihikosken pääterveysasemalla järjestetään kiirevastaanottoa. Arkipäivinä kello 16–08, viikonloppuina sekä arkipyhinä päivystyspalvelut toteuttaa Tyks Akuutti. Päivystys on Tyks Loimaan sairaalan päivystysyksikössä päivittäin klo 8.00–22.00. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueen ympärivuorokautinen laaja-alainen päivystys on Tyks Turun yliopistollisessa keskussairaalassa

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään arkisin kello 8-16 ja perjantaisin kello 8-15 Pöytyän kansanterveystyön kuntayhtymän terveysasemilla. Iltaisin, arkipyhinä ja viikonloppuisin suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa.

Virka-ajan ulkopuolisen sosiaalipäivystyksen järjestää Turun kaupunki. Toiminta-alueeseen kuuluvat kaikki Turun seudun, Salon seudun, Loimaan seudun ja Turunmaan kunnat. Virka-aikana yhteydenotot ohjataan kuntiin, silloin kukin kunta vastaa kiireellisistä sosiaalipalveluista oman kuntansa alueella.

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriopalvelut ja radiologiset tutkimukset tuottaa Pöytyän kansanterveystyön kuntayhtymä. Lisäksi tutkimuksia ostetaan ulkopuolisilta palveluntuottajilta (MRI- ja TT-tutkimuksia, RR- ja EKG- vuorokausinahoituksia, ENMG-tutkimuksia, klinisiä mammografioita sekä kudospäivystysten analyyssejä).

Seulonnat

Raskausaikaan liittyvinä seulontoina tehdään seuraavat tutkimukset:

- * seerumiseulonta raskausviikolla 11+0 – 11+6
- * perusultraääni – niskaturvotuksen mittaus rvk 11+0 – 11+6
- * vaihtoehtoisesti toisen raskauskolmanneksen seerumiseulonta + perusuä rvk 15+0 – 16+6 (ellei erikoissairaanhoidossa ole tehty NIPT – tutkimusta)
- * keskiraskauden rakenneultraääni rvk 18+0 – 21+6 tai 24 rvk:n jälkeen
- * 40 – vuotta täyttäneille tarjotaan mahdollisuus lapsivesipunktioon (ellei erikoissairaanhoidossa ole tehty NIPT –tutkimusta)

Seulontatutkimukset hankitaan ostopalveluna.

Syövänseulontaa tehdään seuraavasti:

- * 50-69 -vuotiaille mammografiaan perustuva rintasyöpäseulonta 20-26 kuukauden välein
- * 30-60 –vuotiaille naisille kohdun kaulanosan syövän seulonta viiden vuoden välein

Tutkimukset hankitaan ostopalveluina ulkopuolisilta palveluntuottajilta, irtosolunäytteenotto toteutetaan omana toimintana.

Diabeetikkojen silmänpohjakuvaukset järjestetään 1-2 kertaa vuodessa järjestettävien kuvauspäivien aikana. Kuvaustiheys ohjautuu löydöksen ja/tai oireiden perusteella. Tutkimus hankitaan ostopalveluna.

Lääkehoito ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Varsinais-Suomen lääkehoito. Hoitotarvikkeista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin logistiikkakeskus. Lääkehoitoon ja hoitotarvikkeisiin liittyvät kuljetuspalvelut hankitaan ostopalveluna, varastointipalveluista lukuun ottamatta terveyskeskuksen omaa käsivarastoa vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri. Se järjestää myös potilasasiamiespalvelut. Välinehuollosta vastaa Pöytyän kansanterveystyön kuntayhtymä.

2. KAARINA

Kaarinan kaupungin hyvinvointipalvelut vastaa väestön terveydentilan seurannasta ja terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, työterveyshuollosta, avosairaanhoidosta, kotisairaanhoidosta, kotisairaaloiminnasta ja kiinteästä terveyskeskussairaalaista sekä mielenterveys- ja päihdetyöstä. Mielenterveys- ja päihdetyössä käytetään myös Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin sekä A-klinikkasäätiön palveluita. Terveyskeskusvastuuta, hammashuoltoa ja neuvolapalveluita tarjotaan Kaarinan pääterveysasemalla, Piikkiön terveysasemalla sekä Littoisten terveysasemalla.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestetään laajemmalla yhteistoiminta-alueella. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Kaarinan lisäksi Aura, Kemiönsaari, Koski Tl, Lieto, Loimaa, Marttila, Oripää, Paimio, Parainen, Pöytyä ja Sauvo. Palvelujen järjestämisestä vastaa Liedon kunta.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri. Kaarinan kaupunki hankkii lisäksi täydentävän erikoissairaanhoidon tutkimuksia ja konsultaatioita eri erikoisaloilta.

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kunnan kiireellisestä perustason sairaanhoidosta vastaa arkisin 8-16 Kaarinan terveyskeskus. Päivystys järjestetään Kaarinan pääterveysasemalla. Viikonloppuisin, arkipyhinä ja arkisin kello 16 - 08 kiireellisen sairaanhoidon palvelut toteuttaa Tyks Akuutti Turussa. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueen ympärivuorokautinen laaja-alainen päivystys on Tyks Turun yliopistollisessa keskussairaalaissa

Liite 1. Terveydenhuollon palvelujen järjestäminen Varsinais-Suomen kunnissa

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään arkipäivisin kello 08-16 Kaarinan pääterveysasemalla. Arkipäivinä, viikonloppuisin ja arki-iltaisoin suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa.

Virka-ajan ulkopuolisen sosiaalipäivystyksen järjestää Turun kaupunki. Toiminta-alueeseen kuuluvat kaikki Turun seudun, Salon seudun, Loimaan seudun ja Turunmaan kunnat. Virka-aikana yhteydenotot ohjataan kuntiin, silloin kukin kunta vastaa kiireellisistä sosiaalipalveluista oman kuntansa alueella.

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriotuotteet tuottaa pääosin kaupungin terveyskeskuksen oma laboratorio. Osa laboratoriotutkimuksista hankitaan lisäksi Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä tai ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Radiologiset tutkimukset järjestää Kaarinan terveyskeskuksen oma röntgen. Ulkopuoliselta palveluntuottajalta hankitaan natiivikuvien lausuntopalvelu sekä ultraääni-, MRI-, TT- tutkimukset lausuntoineen. Lisäksi ulkopuolilta palveluntuottajilta hankitaan mm. kliinisen fysiologian tutkimuksia.

Seulonnat

Lakisääteiset raskaudenajan seulontatutkimukset hankitaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä. Raskaudenkulkuun liittyvät täydentävät tutkimukset sekä muut seulonnat hankitaan ulkopuolisilta palveluntuottajilta.

Mammografiaseulonta järjestetään maksutta 50-64 vuotiaalle naisille. Omakustanteisena seulonta järjestetään 65-69 vuotiaalle naisille.

Kohdunkaulansyövän varhaistoteamiseksi tehdään Papa-irtosolututkimus maksutta 30-60 vuotiaalle naisille viiden vuoden välein.

Suolistosyövän varhaistoteamiseksi tehdään maksuton suolistosyövän seulontatesti. Seulontaan kutsutaan satunnaisesti valittuja 60-69 -vuotiaita naisia ja miehiä.

Lääkehuolto ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Kaarinan terveyskeskuksen oma apteekki. Hoitotarvikkeista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin logistiikkakeskus. Tarvikejakelu hoidetaan itse. Kuljetus- ja varastointipalvelut sekä välinehuolto hoidetaan omana toimintana. Myös potilasasiamiespalvelut kaupunki tuottaa omana toimintanaan.

3. KEMIÖNSAARI

Kemiönsaaren terveyskeskus vastaa kunnan väestön terveydentilan seurannasta, terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan, seulonnat ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, avosairaanhoidosta, vuodeosastohoidosta (tk-sairaala) sekä päihdetyöstä (yhdessä sosiaaliyksikön kanssa). Kotisairaanhoidon järjestää Kemiönsaaren vanhustenhuolto. Kotisairaala-hoitoa kunnassa järjestetään yksittäistapauksissa johtavan lääkärin päätöksellä.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestetään laajemmalla yhteistoiminta-alueella. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Kemiönsaaren lisäksi Aura, Kaarina, Parainen, Koski TI, Lieto, Loimaa, Marttila, Oripää, Paimio, Pöytyä ja Sauvo. Palvelujen järjestämisestä vastaa Liedon kunta.

Terveydenhoidon vastaanottopalveluita tarjotaan Kemiön pääterveysasemalla ja Taalintehtaan terveysasemalla. Vuoden 2019 aikana Taalintehtaan terveysasema suljetaan, ja se korvataan uudella lähipalvelupisteellä, joka sijaitsee Taalintehtaan keskustassa. Taalintehtaan uusi lähipalvelupiste tulee tarjoamaan ei-kiireellisiä terveyspalveluita (lääkäri- ja sairaanhoitajavastaanotto, neuvola, laboratorion näytteenotto).

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Kemiönsaaren terveystakeskus hankkii johtavan lääkärin linjausten mukaan yksityisiltä palveluntuottajilta erikoislääkäreiden konsultaatioita radiologiassa, geriatriassa, ortopediassa ja lastenpsykiatriassa sekä yksittäistapauksissa muiden erikoisalojen erikoislääkäreiltä. Erikoishammaslääkäreiden palveluita hankitaan tarvittaessa johtavan hammaslääkärin päätöksellä.

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kunnan kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa arkisin klo 8-16 Kemiön pääterveysasema. Taalintehtaan terveysasema toimii ajanvarauksella ja on suljettu perjantaisin. Arkisin kello 16–8, viikonloppuisin ja arki-työhön lähimmät päivystyspisteet ovat Salon aluesairaalassa sijaitseva päivystys ja Tyksin T-sairaalan yhteispäivystys. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueen ympärivuorokautinen laaja-alainen päivystys on Tyks Turun yliopistollisessa keskussairaalassa

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään arkipäivisin Kemiön ja Taalintehtaan terveysasemien hammashoitoloissa. Iltaisin, arki-työhön ja viikonloppuisin suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa.

Virka-ajan ulkopuolisen sosiaalipäivystyksen järjestää Turun kaupunki. Toiminta-alueeseen kuuluvat kaikki Turun seudun, Salon seudun, Loimaan seudun ja Turunmaan kunnat. Virka-aikana yhteydenotot ohjataan kuntiin, silloin kukin kunta vastaa kiireellisistä sosiaalipalveluista oman kuntansa alueella.

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriopalvelut tuottaa Kemiönsaaren terveystakeskusten oma laboratorio. Suurin osa laboratoriotutkimuksista hankitaan Tykslab:lta, joka kuuluu Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin. Radiologiset tutkimukset (natiivi- ja ultraäänitutkimukset) Kemiönsaaren terveystakeskus järjestää itse. Silmänpohjakuvaukset järjestetään yhteistyössä Medbit Oy:n kanssa.

Seulonnat

Raskausajan tutkimukset (varhaisraskauden yleinen ultraäänitutkimus, kromosomipoikkeavuuksien selvittäminen, ultraäänitutkimus vaikeiden rakennepoikkeavuuksien selvittämiseksi) hankitaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä.

Mammografia- ja muut seulontatutkimukset järjestetään suositusten mukaisesti, ja näihin liittyvät kuvantamis- ja laboratoriopalvelut ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta.

Lääkehuolto ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Varsinais-Suomen lääkehuoltoon kuuluva Tyks sairaala-apteekki. Lääkkeet toimitetaan Tyks Salon sairaalan lääkekeskuksesta terveysasemille ja vanhustenhuollon Hannakodin laitoksille.

Kemiönsaaren terveystakeskus osallistuu Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin erityisvastuualueen hoitotarvikkeiden yhteishankintaan. Terveystakeskus tilaa hoitotarvikkeet omaan keskusvarastoonsa suoraan toimittajilta/tukkuliikkeiltä.

Kemiönsaaren kunta on solminut sopimuksen Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin kanssa alueellisista apuvälinepalveluista ja liittymisestä apuvälinekeskukseen 1.1.2013 alkaen.

Välinehuolto hoidetaan omana toimintana Kemiön ja Taalintehtaan terveysasemilla. Potilasasiamiespalvelut hankitaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä.

---

4. KOSKI TL, LIETO ja MARTTILA

Kosken TI, Liedon ja Marttilan kunnat muodostavat Härkätien terveydenhuollon yhteistoiminta-alueen, Liedon kunta toimii isäntäkuntana. Yhteistoiminta-alue vastaa kuntien väestön terveydentilan seurannasta, terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, avosairaanhoidosta, sairaalahoidosta, mielenterveystyöstä ja päihde-työstä. Yhteistoiminta-alue järjestää lisäksi Kosken TI ja Marttilan kuntien kotisairaanhoidon. Yhteistoiminta-alue järjestää kotisairaalahoitoa kaikissa kunnissa.

Härkätien terveydenhuollon yhteistoiminta-alueella on kuntien alueella 4 terveysasemaa (Lieto/pääterveysasema sekä Liedon Tarvasjoen kylässä, Koski TI, Marttila). Suun terveydenhuollon palveluja tarjotaan 6 hammashoitolassa (Lieto: Pääterveysasema/koulukeskus/Ilmaristen koulu, Tarvasjoki/hyvinvointikeskus, Koski TI: Terveysasema, Marttila: Kisarinteen päiväkot)

Liedon kunnan työterveyshuolto ostetaan Terveystalo Oy:ltä.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri, osa hankitaan ostopalveluina yksityisiltä palveluntuottajilta.

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kuntien kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa arkisin kello 8-16 Härkätien terveydenhuollon yhteistoiminta-alue. Päivystysvastaanotto järjestetään Liedon pääterveysasemalla. Arkisin kello 16 ja 08 välisenä aikana sekä viikonloppuisin kiireellisen sairaanhoidon palvelut toteuttaa Tyks Akuutti Turussa. Kosken TI ja Marttilan kuntien asukkailla on vaihtoehtoisena päivystyspisteenä käytössä arkisin kello 16 - 20 ja viikonloppuisin Loimaan aluesairaala 8-22. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueen ympärivuorokautinen laaja-alainen päivystys on Tyks Turun yliopistollisessa keskussairaalassa

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään arkipäivisin virka-aikana Härkätien yhteistoiminta-alueella Liedon pääterveysasemalla. Arkipäivisin ja viikonloppuisin suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa.

Virka-ajan ulkopuolisen sosiaalipäivystyksen järjestää Turun kaupunki. Toiminta-alueeseen kuuluvat kaikki Turun seudun, Salon seudun, Loimaan seudun ja Turunmaan kunnat. Virka-aikana yhteydenotot ohjataan kuntiin, silloin kukin kunta vastaa kiireellisistä sosiaalipalveluista oman kuntansa alueella.

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriopalvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tykslab. Radiologiset tutkimukset järjestää Härkätien yhteistoiminta-alueen oma kuvantamisyksikkö ja osa tutkimuksista hankitaan ostopalveluina.

Seulonnat

Mammografiaseulontaa tehdään maksuttomana 50-, 52-, 54-, 56-, 58-, 60-, 62- ja 64-vuotiaille naisille. Maksullisena seulonta järjestetään lisäksi 66- ja 68-vuotiaille naisille.

Papa-seulonta järjestetään 30-60 –vuotiaille naisille viiden vuoden välein.

Lisäksi tarveharkinnan perusteella ja erilliseen suunnitelmaan pohjautuen/edellisen kuvauksen tai tarkastuksen perusteella ostetaan diabeetikoille silmänpohjakuvauksia.

Seulontatutkimukset hankitaan ostopalveluina ulkopuolisilta palveluntuottajilta.

Lääkehuolto ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Varsinais-Suomen lääkehuolto. Hoitotarvikkeista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin logistiikkakeskus. Kuljetus- ja varastointipalveluista vastaa yksityinen palveluntuottaja sekä Härkätien yhteistoiminta-alueen oma lähetti. Välinehuollon järjestää Härkätien yhteistoiminta-alue. Potilasasiainpalvelut hankitaan ostopalveluina Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus VASSO Oy:ltä.

5. KUSTAVI, PYHÄRANTA, TAIVASSALO, UUSIKAUPUNKI, VEHMAA

Uudenkaupungin kaupunki vastaa Uudenkaupungin, Kustavin, Pyhärannan, Taivassalon ja Vehmaan väestön terveydentilan seurannasta, terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, työterveyshuollosta, avosairaanhoidosta, sairaalahoidosta, mielenterveystyöstä sekä päihdepalveluista.

Kotisairaanhoidosta vastaa kunkin kunnan sosiaalitoimi. Kotisairaaloimintaa toteutetaan Uudenkaupungin alueen asukkaille, osa hoidoista toteutetaan erikoissairaanhoidon lääkärin hoitovastuulla.

Yhteistoiminta-alueella on 6 terveysasemaa: Uudenkaupungin pääterveysasema, Kalannin terveysasema (Uusikaupunki), Kustavin terveysasema, Pyhärannan terveysasema, Taivassalon terveysasema, Vehmaan terveysasema.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestetään laajemmalla yhteistoiminta-alueella, jossa isäntäkuntana toimii Uusikaupunki. Yhteistoiminta-alueen kuntia ovat Uusikaupunki, Kustavi, Laitila, Masku, Mynämäki, Nousiainen, Pyhäranta, Taivassalo ja Vehmaa.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri. Uudenkaupungin kaupungin ylläpitämällä erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteisosastoilla tuotetaan erikoissairaanhoidon vuodeosastohoitoa yhteistyössä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kanssa.

Ulkopuolisilta palveluntuottajilta hankitaan lisäksi joitakin erikoissairaanhoidon palveluja (esim. täyhystystoimenpiteitä, kipsauksia), erikoishammaslääkäripalveluja (hammaskirurgia) sekä työterveyshuollon erikoisalakonsultaatioita.

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kuntien kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa arkisin kello 8-16 Uudenkaupungin terveyskeskus kaikilla yhteistoiminta-alueen terveysasemilla. Uudenkaupungin osalta päiväpäivystys toteutetaan Tyks Akuutin tuottamana Tyks Vakka-Suomen sairaalan tiloissa. Arkisin kello 16-22, viikonloppuisin ja arkipyhinä kiireellisen sairaanhoidon palvelut toteuttaa Tyks Akuutti Tyks/Vakka-Suomen sairaalan tiloissa Uudessa-kaupungissa. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueen ympärivuorokautinen laaja-alainen päivystys on Tyks Turun yliopistollisessa keskussairaалassa.

Suun terveydenhuollon kiireellisen hoidon järjestää arkisin kello 8-16 Uudenkaupungin terveyskeskus Uudenkaupungin, Vehmaan ja Taivassalon terveysasemilla. Iltaisin 16-21, arkipyhinä ja viikonloppuisin 9-21 suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa. Yöpäivystys järjestetään Turun alueen yhteispäivystyksen suun terveydenhoidon takapäivystyksenä.

Kustavi, Pyhäranta, Taivassalo, Uusikaupunki ja Vehmaa, ovat mukana Vakka-Suomen sosiaalipäivystyksessä, johon niiden lisäksi kuuluu Laitila. Virka-aikana kukin kunta vastaa kiireellisistä sosiaalipalveluista oman kuntansa alueella

---

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratorio- sekä kuvantamispalvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri. Lisäksi joitakin tutkimuksia ostetaan ulkopuolisilta palveluntuottajilta (RR:n ja EKG:n vuorokausinauhoituksia, uniapneatutkimuksia, kudoksenäytteiden analyyssejä).

Seulonnat

Uudenkaupungin kaupunki järjestää raskauden ajan seulontatutkimukset omana toimintanaan. Varhaisraskauden yleinen ultraäänitutkimus tehdään raskausviikolla 10-14, kromosomipoikkeavuuksien selvittäminen ensisijaisesti varhaisraskauden yhdistelmäseulonnan avulla (veriseula raskausviikolla 10 ja niskaturvotuksen mittaus yleisen ultraäänitutkimuksen yhteydessä raskausviikolla 11-13+6). Vaihtoehtoisesti keskiraskauden veriseula raskausviikolla 15-16. Ultraäänitutkimus vaikeiden rakennepoikkeavuuksien selvittämiseksi tehdään raskausviikolla 19-21 tai raskausviikon 24 jälkeen.

Mammografiatutkimukset hankitaan ulkopuolelta ostopalvelusopimuksella, joka sisältää myös jatkotutkimusten ohjelmoinnin. Seulonta kattaa kaikki asetuksen mukaiset ikäluokat eli 50-69-vuotiaat naiset 20-26 kk:n välein.

Kohdun kaulaosan syövän seulonta toteutetaan 30-60 –vuotiaille naisille viiden vuoden välein. Näytteidenotto Uudenkaupungin terveyskeskuksessa, näytteiden tutkimus hankitaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta.

Lääkehoito ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin lääkekeskus. Hoitotarvikkeista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin logistiikkakeskus. Lääkehoitoon ja hoitotarvikkeisiin liittyvät sisäiset kuljetus- ja varastointipalvelut hankitaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta. Välinehuollosta vastaa Uudessakaupungissa Tyks Vakka-Suomen sairaala. Kustavissa, Pyhärannassa, Taivassalossa ja Vehmaalla välinehuollosta vastaavat terveysasemat. Potilasasiainpalvelut järjestää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

6. LAITILA

Kaupungin oma terveyskeskus vastaa Laitilan väestön terveydentilan seurannasta, terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, työterveyshuollosta, avosairaanhoidosta, sairaalahoidosta sekä mielenterveys- ja päihdetyöstä. Osa A-klinikkapalveluista ostetaan Uudeltakaupungilta.

Kotisairaanhoidon järjestää Laitilan kaupungin sosiaalitoimi, kotisairaalahoitoa kaupungissa ei ole 2018 ollut. Päivystävä sairaanhoitaja otettiin käyttöön 1.4.2017 viikonloppuisin, ja tätä käytäntöä on jatkettu. Vastaanottopalvelut järjestetään Laitilan terveyskeskuksessa.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestetään laajemmalla yhteistoiminta-alueella, jossa isäntäkuntana toimii Uusikaupunki. Yhteistoiminta-alueen kuntia ovat Laitila, Kustavi, Masku, Mynämäki, Nousiainen, Pyhärinta, Taivassalo, Uusikaupunki ja Vehmaa.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Ulkopuolisilta palveluntuottajilta hankitaan ihotautien ja reumatologian konsultaatioita, psykiatrista aikuisten avosairaanhoitoa sekä erikoishammaslääkäripalveluja (protetiikka, hammaskirurgia)..

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa arkisin kello 8-16 Laitilan terveyskeskus. Arkisin kello 16-22, viikonloppuisin ja arkipäivinä kiireellisen sairaanhoidon palvelut toteuttaa Tyks Vakka-Suomen sairaala Uudessakaupungissa. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueen ympärivuorokautinen laaja-alainen päivystys on Tyks Turun yliopistollisessa keskussairaalassa

Suun terveydenhuollon kiireellisen hoidon järjestää arkisin kello 8-15 Laitilan terveyskeskus. Arkipyhinä ja viikonloppuisin suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään Turussa Tyks Akuutin päivystyksensä.

Laitila on mukana Vakka-Suomen sosiaalipäivystyksessä, johon sen lisäksi kuuluvat Kustavi, Pyhäranta, Taivassalo, Uusikaupunki ja Vehmaa. Virka-aikana kukin kunta vastaa kiireellisistä sosiaalipalveluista oman kuntansa alueella

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriopalvelut tuotti 2018 Laitilan terveyskeskuksen oma laboratorio, 2019 alkaen laboratoriotuiminta siirtyi Tykslabille.

Radiologiset tutkimukset järjestää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuvantamisen toimialue. Myös Synlabin rtg, joka on samassa rakennuksessa terveyskeskuksen kanssa, on 2018 loppusyksystä ollut käytössä laitilalaisille lääkärin läheteellä.

Kliinisen fysiologian tutkimukset, tähystystutkimukset ja sydäntutkimukset hankitaan Tyks Vakka-Suomen sairaalalta. Ulkopuolisilta palveluntuottajilta hankitaan reuma- ja ihotautikonsultaatioita, avoterveydenhuollon psykiatrin konsultaatioita sekä suukirurgisia toimenpiteitä sekä ENMG-tutkimukset.

Seulonnat

Raskauden aikaiset sikiötutkimukset toteuttaa Tyks Vakka-Suomen sairaala.

Mammografiatutkimukset hankitaan ulkopuolelta ostopalvelusopimuksella, joka sisältää myös jatkotutkimusten ohjelmoinnin. Seulonta kattaa kaikki asetuksen mukaiset ikäluokat. Maksullisena tutkimukset 66- ja 68 – vuotiaille naisille.

Kohdun kaulaosan syövän seulonnan näytteidenotto tapahtuu Laitilan terveyskeskuksessa 30–60-vuotiaille naisille 5 v. välein, näytteiden tutkimus hankitaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta

Lääkehuolto ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Laitilan terveyskeskuksen lääkekeskus. Hoitotarvikkeista vastaa terveyskeskus.

Hoitotarvikkeista, kuljetus- ja varastointipalveluista sekä välinehuollosta vastaa terveyskeskus. Potilas-asiamiespalvelut järjestää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

7. LOIMAA JA ORIPÄÄ

Loimaan kaupunki vastaa Loimaan kaupungin sekä Oripään kunnan väestön terveydentilan seurannasta, ennaltaehkäisevästä terveydenhuollosta (sisältäen seulontatutkimukset ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, avosairaanhoidon vastaanottotoiminnasta, sairaalahoidosta, kotisairaalahoidosta, mielenterveystyöstä sekä päihdepalveluista. Päihdetyössä Loimaa ja Oripää käyttävät lisäksi Turun ja Salon katkaisuhuolto- ja selviämisasemia.

Loimaan kaupunki järjestää oman kuntansa asukkaiden kotihoidon. Oripään kunta vastaa oman kuntansa asukkaiden kotisairaanhoidosta ja kotipalvelusta.

Avoterveydenhuollon palveluita tuotetaan viidellä terveysasemalla (Loimaan pääterveysasema, Hirvikosken terveysasema/Loimaa, Alastaron terveysasema/Loimaa, Mellilän terveysasema/Loimaa, Oripään terveysasema)

Työterveyshuolto on kokonaan ulkoistettu: Attendo, Työterveyshuolto Loimaa.

Liite 1. Terveysthuollon palvelujen järjestäminen Varsinais-Suomen kunnissa

Ympäristöterveydenhuoltopalvelut järjestetään laajemmalla yhteistoiminta-alueella, jossa isäntäkuntana toimii Lieto.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Ulkopuolisilta palveluntuottajilta hankitaan tarvittaessa mm. toiminta-, puhe- ja fysioterapeuttien palveluita, sairaanhoitopiiriin kilpailutuksen nojalla, mikäli se on mahdollista.

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kuntien kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa arkisin ma-to kello 8-16 ja pe kello 8-15.30 Loimaan sosiaali- ja terveysthuoltopalvelukeskus. Kiirevastaanotto on keskitetty Loimaan pääterveysasemalle.

Arkisin ma-to kello 16-22, pe kello 15.30-22 ja viikonloppuisin sekä arkipyhinä kiireellisen sairaanhoidon palvelut toteuttaa Tyks Akuutti Tyks Loimaan sairaalan tiloissa klo 8-22. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin alueen ympärivuorokautinen laaja-alainen päivystys on Tyks Turun yliopistollisessa keskussairaalassa

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään arkisin kello 8-16 omilla terveysasemilla. Kaikkina muina aikoina suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa.

Virka-ajan ulkopuolisen sosiaalipäivystyksen järjestää Turun kaupunki. Toiminta-alueeseen kuuluvat kaikki Turun seudun, Salon seudun, Loimaan seudun ja Turunmaan kunnat. Virka-aikana yhteydenotot ohjataan kuntiin, silloin kukin kunta vastaa kiireellisistä sosiaalipalveluista oman kuntansa alueella.

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriopalvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin Tykslab. Radiologiset tutkimukset tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin Varsinais-Suomen kuvantamiskeskus. Lisäksi tutkimuksia ostetaan ulkopuolisilta palveluntuottajilta (magneettitutkimuksia, RR:n ja EKG:n vuorokausinauhoituksia ja uniapneatutkimuksia, ENMG-tutkimuksia, diabeetikkojen silmänpohjakuvauksia, koululaisten silmälääkärin tutkimuksia, sekä sytologisten ja histopatologisten näytteiden tutkimuksia).

Seulonnat

Raskausaikaan liittyvät seulonnat toteutetaan Tyks Loimaan sairaalassa erikoissairaanhoidon toimintana. Raskausviikolla 10-14 tehdään varhaisraskauden yleinen ultraäänitutkimus. Kromosomipoikkeavuuksien selvittäminen tehdään ensisijaisesti varhaisraskauden yhdistelmäseulonnan avulla (veriseula raskausviikolla 8-11 ja niskaturvotuksen mittaus yleisen ultraäänitutkimuksen yhteydessä raskausviikolla 10-12). Vaihtoehtoisesti kromosomipoikkeavuuksia selvitetään tekemällä kolmoisveriseulonta raskausviikolla 14 tai 15. Halutessaan pääsevät 40 vuotta täyttäneet ja tätä vanhemmat istukkabiopsiaan / lapsivesitutkimukseen suoraan ilman seulontoja. Vaikeiden rakennepoikkeavuuksien selvittämiseksi tehdään ultraäänitutkimus joko raskausviikolla 18-21 tai raskausviikon 24 jälkeen.

Syövänseulontaa tehdään seuraavasti:

- 50-59 -vuotiaille, 1947 tai sen jälkeen syntyneille naisille mammografiaan perustuva rintasyöpäseulonta 20-26 kuukauden välein
- 30-60 -vuotiaille naisille kohdun kaulanosan syövän seulonta viiden vuoden välein

Tutkimukset hankitaan ostopalveluina ulkopuolisilta palveluntuottajilta.

Lääkehuolto ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin Varsinais-Suomen lääkehuolto. Hoitotarvikkeista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin logistiikkakeskus.

Lääkehooltoon ja hoitotarvikkeisiin liittyvistä kuljetus- ja varastointipalveluista (lukuun ottamatta terveyskeskuksen omaa käsivarastoa) vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri. Se järjestää myös potilas-asiamiespalvelut.

Välinehuollosta vastaa suun terveydenhuollon välinehuolto lukuun ottamatta sairaanhoitopiirin Varsinais-Suomen Välinehuolto.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin teknisten ja huoltopalveluiden tulosalue huolehtii 1.12.2017 alkaen Loimaan sosiaali- ja terveystalouden lääkintäteknisten laitteiden ja apuvälineiden laiterestoreiden ylläpidosta, laitteiden ylläpidosta ja huolloista niin, että syntyy seurantajärjestelmä, joka varmistaa laitteiden turvallisuuden.

Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineet, jotka ovat Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin apuvälinekeskuksen omaisuutta, ovat rekisteröidyt kyseisen apuvälinekeskuksen laiterestoreihin ja niiden turvallisuus on sairaanhoitopiirin apuvälinekeskuksen vastuulla.

8. MASKU, MYNÄMÄKI, NOUSIAINEN

Maskun, Mynämäen ja Nousiaisten kunnat ovat jäseniä Perusturvakuntayhtymä Akselissa. Kuntayhtymä vastaa kuntien väestön terveydentilan seurannasta, terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, avosairanhoidosta, sairaalahoidosta, työterveydenhuollosta (palvelutuotanto tällä hetkellä siirretty liikkeenluovutuksella yksityiselle palveluntuottajalle), kotihoidosta, kotisairaalahoitosta, mielenterveytyöstä sekä päihdehuollosta.

Perusturvakuntayhtymä Akseli järjestää terveydenhuollon vastaanottopalveluja Lemun terveystalolla, Maskun terveyskeskuksessa, Mynämäen terveyskeskuksessa, Mynämäen sosiaali- ja terveystalouden yksikössä sekä Nousiaisten terveystalolla.

Ympäristöterveydenhuoltopalvelut järjestetään laajemmalla yhteistoiminta-alueella, jossa isäntäkuntana toimii Uusikaupunki. Yhteistoiminta-alueen kuntia ovat Laitila, Kustavi, Masku, Mynämäki, Nousiainen, Pyhärinta, Taivassalo, Uusikaupunki ja Vehmaa.

Erikoissairanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kuntien kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa Perusturvakuntayhtymä Akseli arkisin virka-aikana kello 8-16. Tällöin päivystysvastaanotto toimii sekä Maskun että Mynämäen terveysasemilla. Iltaisin klo 16–22, öisin klo 22-08 sekä viikonloppuisin ja arkipäivinä päivystyspalveluista huolehtii Tyks Akuutti Turussa. Välittömästi erikoissairanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueen ympärivuorokautinen laaja-alainen päivystys on Tyks Turun yliopistollisessa keskussairaalassa

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään Perusturvakuntayhtymä Akselissa arkipäivisin kello 8 -16 päivystävällä vastaanotolla. Päivystysvuoro vaihtuu päivittäin eri hoitoloihin. Muuna aikana päivystys tapahtuu T-sairaalan yhteispäivystyksessä, osoitteessa Savitehtaankatu 1, Turku.

Virka-ajan ulkopuolisen sosiaalipäivystyksen järjestää Turun kaupunki. Toiminta-alueeseen kuuluvat kaikki Turun seudun, Salon seudun, Loimaan seudun ja Turunmaan kunnat. Virka-aikana Perusturvakuntayhtymä Akseli vastaa Maskun, Mynämäen ja Nousiaisten kiireellisistä sosiaalipalveluista.

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriopalvelut Perusturvakuntayhtymä Akseli ostaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tykslab:lta (Tyks / Laboratoriotoimialue) ja radiologiset tutkimukset Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä (Tyks / Kuvantamisen toimialue).

Liite 1. Terveysthuollon palvelujen järjestäminen Varsinais-Suomen kunnissa

Ostopalveluina hankitaan mm. seuraavia tutkimuksia (unipolygrafia, EEG, ENMG, aivojen TT ja MRI, allergiatestit, gastroskopia, kolonoskopia, mammografia, Holter, rasisergometria, UKG, ultraäänitutkimukset) sekä ravitsemusterapeutin ja erikoislääkäreiden (geriatri, gynekologi, ihotautilääkäri, kardiologi, ortopedi, reumatologi, sisätautilääkäri, urologi, lastenlääkäri) konsultaatioita.

Ulkopuolisilta palveluntuottajilta hankitaan erikoishammaslääkäripalveluita.

Seulonnat

Raskauden ajan seulontatutkimukset hankitaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä. Varhaisraskauden yleinen ultraäänitutkimus tehdään raskausviikolla 11+0 – 13+6, kromosomipoikkeavuuksien selvittäminen ensisijaisesti varhaisraskauden yhdistelmäseulonnan avulla (veriseula raskausviikolla 9+0 - 11+6 ja nis-katurvotuksen mittaus yleisen ultraäänitutkimuksen yhteydessä raskausviikolla 11+0 - 13+6). Vaihtoehtoisesti kolmoisveriseulonta raskausviikolla 15 - 16+6. Ultraäänitutkimus vaikeiden rakennepoikkeavuuksien selvittämiseksi tehdään raskausviikolla 18+0 – 21+6 tai raskausviikon 24 jälkeen. 40 vuotta täyttäneet ja vanhemmat pääsevät halutessaan alkuraskauden seulontaultraäänitutkimukseen ja sikiöseulonta NIPT:n. (veriseula). Edellä mainittujen tutkimusten perusteella voidaan suositella istukkabiopsiaa tai lapsivesipunktiota.

Mammografiaan perustuva rintasyöpäseulonta tehdään 50-68 –vuotiaille naisille kahden vuoden välein. Seulonta hankitaan ostopalveluna.

Kohdun kaulaosan syövän seulonta tehdään 30-60 –vuotiaille naisille viiden vuoden välein. Seulonta hankitaan ostopalveluna.

Lääkehuolto ja tukipalvelut

Lääkehuollosta, apteekkipalveluista, hoitotarvikkeista, kuljetus- ja varastointipalveluista sekä välinehuollosta vastaa Perusturvakuntayhtymä Akseli. Potilasasiamiespalvelut järjestää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

9. NAANTALI

Naantalin kaupungin sosiaali- ja terveysthuollon palveluiden, kuntoutuksen, aikuisten psykososiaalisten palveluiden, hoito- ja vanhusthuollon ja suun terveysthuollon tulosyksiköt vastaavat väestön terveystilan seurannasta ja terveysten edistämisestä (sisältäen terveystneuvonnan ja terveystarkastukset), suun terveysthuollosta, lääkinällisestä kuntoutukselta, avosairaanhoidosta, kotisairaanhoidosta, sairaalahoidosta, kotisairaaloiminnasta sekä mielenterveys- ja päihdetyöstä. Päihdetyössä käytetään myös A-klinikkasäätiön palveluita (A-klinikan sivuvastaanotto Naantalissa).

Työterveysthuolto järjestetään ja tuotetaan kuntayhteistyössä Raision kaupungin kanssa ainakin toukokuun 2019 loppuun, työterveysthuollon tuotetaan ostopalveluna tämän jälkeen. Ympäristöterveysthuollon palvelut hankitaan Raision kaupungilta.

Terveysthoidon vastaanottopalveluita tarjotaan Naantalin terveystaseman lisäksi Rymättylässä, Merimaskussa ja Velkualla. Suun terveysthuollon palvelut toteutetaan Naantalin ja Rymättylän hammashoitoloissa.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri, erikoislääkäripalveluja ja -tutkimuksia hankitaan myös ostopalveluina yksityissektorilta

Kiireellinen hoito ja päivistys

Kunnan kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa arkisin klo 8-20 ja lauantaisin klo 9-14 Naantalin terveystkeskus. Virka-ajan ulkopuolinen palvelu järjestetään Naantalin terveystasemalla. Muina aikoina kiireellisen sairaanhoidon palvelut tuottaa Tyks Akuutti Turussa. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat

Liite 1. Terveysthuollon palvelujen järjestäminen Varsinais-Suomen kunnissa

potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueen ympärivuorokautinen laaja-alainen päivystys on Tyks Turun yliopistollisessa keskussairaalassa

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään arkipäivisin kello 8-16 Naantalissa hammashoitolassa. Arkipyhinä ja viikonloppuisin suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa.

Virka-ajan ulkopuolisen sosiaalipäivystyksen järjestää Turun kaupunki. Toiminta-alueeseen kuuluvat kaikki Turun seudun, Salon seudun, Loimaan seudun ja Turunmaan kunnat. Virka-aikana yhteydenotot ohjataan kuntiin, silloin kukin kunta vastaa kiireellisistä sosiaalipalveluista oman kuntansa alueella.

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriopalvelut tuottaa pääosin terveyskeskuksen oma laboratorio. Osa laboratoriotutkimuksista hankitaan lisäksi Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä tai ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Röntgentutkimukset tuottaa terveyskeskuksen oma röntgen. Ulkopuolisilta palveluntuottajilta hankitaan lausuntopalvelua sekä mm. MRI, TT- ja KLF-tutkimuksia.

Seulonnat

Raskauden ajan seulontatutkimukset hankitaan ostopalveluina. Varhaisraskauden yleinen ultraäänitutkimus tehdään raskausviikolla 10-14, kromosomipoikkeavuuksien selvittäminen ensisijaisesti varhaisraskauden yhdistelmäseulonnan avulla (veriseula raskausviikolla 8-11 ja niskaturvotuksen mittaus yleisen ultraäänitutkimuksen yhteydessä raskausviikolla 10-12). Ultraäänitutkimus vaikeiden rakennepoikkeavuuksien selvittämiseksi tehdään raskausviikolla 18-21 tai raskausviikon 24 jälkeen. Yli 40-vuotiailla odottajilla on mahdollisuus kunnan maksamaan lapsivesinäytetutkimukseen tai NIPT tutkimukseen.

Mammografiaan perustuva rintasyöpäseulonta tehdään 50-69 – vuotiaille naisille kahden vuoden välein. Seulonta hankitaan ostopalveluna.

Kohdun kaulaosan syövän seulonta tehdään 30-60 –vuotiaille naisille viiden vuoden välein. Seulonta hankitaan ostopalveluna.

Suolistosyövän seulontatutkimus jatkuu ostopalveluna positiivisen testituloksen saaneiden osalta, uusia seulontoja ei toistaiseksi tehdä.

Lääkehuolto ja tukipalvelut

Lääkehuolto ja apteekkipalvelu ostetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Varsinais-Suomen lääkehuollolta. Hoitotarvikkeista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin logistiikkakeskus. Tarvikejakelu hoidetaan itse. Kuljetus- ja varastointipalvelut sekä välinehuolto hoidetaan omana toimintana. Kaupunki on mukana sairaanhoitopiirin hankintarenkaassa. Potilasasiamiespalvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

10. PAIMIO JA SAUVO

Paimion kaupungin ja Sauvon kunnan väestön terveydentilan seurannasta ja terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, avosairaanhoidosta, sairaalahoidosta, sekä mielenterveys- ja päihdetyöstä vastaa Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymä. Päihdetyötä toteutetaan yhdessä Paimion kaupungin ja A-klinikka Oy:n kanssa. Kotisairaaloimintaa kuntayhtymässä ei ole. Avosairaala korvaa osin kotisairaaloimintaa. Kotihoidosta vastaavat Paimion kaupunki ja Sauvon kunta.

Työterveyshuollon palvelut ostetaan Mehiläinen Oy:ltä.

Liite 1. Terveysthuollon palvelujen järjestäminen Varsinais-Suomen kunnissa

Ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestetään laajalla yhteistoiminta-alueella, jonka isäntäkuntana on Lieto. Yhteistoiminta-alueen kuntia ovat Aura, Kaarina, Kemiönsaari, Koski Tl, Lieto, Loimaa, Marttila, Oripää, Paimio, Parainen, Pöytyä ja Sauvo.

Kuntayhtymällä on kaksi terveysasemaa: Paimion pääterveysasema ja Sauvon terveysasema.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri. Kunnat hankkivat erikoislääkäripalveluja ja tutkimuksia myös yksityisiltä palveluntuottajilta.

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kuntien kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa arkisin kello 8-16 Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymä. Maanantaisin päivystys toimii ajanvarauksella lisäksi klo 16-18. Päivystys järjestetään Paimion pääterveysasemalla. Muina aikoina kiireellisen sairaanhoidon tuottaa Tyks Akuutti Turussa. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja ja kiireellistä kuvantamista tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueen ympärivuorokautinen laaja-alainen päivystys on Tyks Turun yliopistollisessa keskussairaala

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään arkipäivisin klo 8-15:30 Paimion pääterveysasemalla ja muina aikoina Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin hammashoidon päivystyksessä Turussa.

Virka-ajan ulkopuolisen sosiaalipäivystyksen järjestää Turun kaupunki. Toiminta-alueeseen kuuluvat kaikki Turun seudun, Salon seudun, Loimaan seudun ja Turunmaan kunnat. Virka-aikana yhteydenotot ohjataan kuntiin, silloin kukin kunta vastaa kiireellisistä sosiaalipalveluista oman kuntansa alueella.

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoripalvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyksin Laboratoriotuotantialue. Radiologiset tutkimukset tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyksin Kuvantamisen tuotantialue. Paimion kaupunki ja Sauvon kunta hankkivat kuvantamis- ja kliinisen fysiologian ja neurofysiologian palveluja myös ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymä tuottaa gastroskopiaita omana toimintana.

Seulonnat

Raskauden ajan seulontatutkimukset: Tyks tuottaa varhaisraskauden yleisen ultraäänitutkimuksen ja sikiöseulonnat (yhdistelmäseula tai veriseulonta) sekä rakenneultraäänitutkimuksen. Laboratoriotutkimuksia hankitaan myös ulkopuolisilta palveluntuottajilta.

Rintasyöpäseulonta: mammografiaan perustuen 50-69-vuotiaille naisille kahden vuoden välein hankitaan ostopalveluna.

Kohdun kaulaosan syövän seulonta: 25-60 –vuotiaille naisille viiden vuoden välein ostopalveluna. Tyks Laboratoriotuotantialue ottaa näytteet.

Suolistosyövän seulonta: 60-, 62-, 64- ja 66-vuotiaille kuntalaisille. Seulonta hankitaan ostopalveluna.

Lääkehuolto ja tukipalvelut

Lääkehuolto ja apteekkipalvelut hankitaan Varsinais-Suomen lääkehuollosta. Hoitotarvikkeista sekä kuljetus- ja varastointipalveluista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Hankinta- ja logistiikkapalvelut. Hoitotarvikkejakelu hoidetaan itse. Potilasasiainpalvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri. Apuvälinepalveluista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Alueellinen apuvälinekeskus. Laitoshuollon, välinehuollon ja ravintohuollon palvelut ostetaan Arkea Oy:ltä.

11. PARAINEN

Paraisten terveyskeskus vastaa väestön terveydentilan seurannasta, terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, työterveyshuollosta, avosairaanhoidosta, sairaalahoidosta sekä mielenterveys- ja päihdetyöstä. Kotisairaanhoidon järjestää Paraisten vanhuspalvelut. Kaupungissa on kotisairaala.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestetään laajemmalla yhteistoiminta-alueella. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Paraisten lisäksi Aura, Kaarina, Kemiönsaari, Koski TI, Lieto, Loimaa, Marttila, Oripää, Paimio, Pöytyä ja Sauvo. Palvelujen järjestämisestä vastaa Liedon kunta.

Terveydenhoidon vastaanottopalveluita tarjotaan Paraisten, Nauvon, Korppoon, Houtskarlin ja Iniön terveysasemilla.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Paraisten terveyskeskus hankkii ulkopuolisilta palveluntuottajilta ihotautien, neurologian, ja sisätautilääkärin konsultaatioita sekä kuvantamistutkimuksia

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kunnan kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa arkisin kello 08-16 Paraisten terveyskeskus. Muina aikoina kiireellisen sairaanhoidon palvelut toteuttaa Tyks Akuutti Turussa. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueen ympärivuorokautinen laaja-alainen päivystys on Tyks Turun yliopistollisessa keskussairaalassa

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään arkipäivisin Paraisten terveysaseman hammashoitolassa. Arkipäivinä ja viikonloppuisin suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa.

Virka-ajan ulkopuolisen sosiaalipäivystyksen järjestää Turun kaupunki. Toiminta-alueeseen kuuluvat kaikki Turun seudun, Salon seudun, Loimaan seudun ja Turunmaan kunnat. Virka-aikana yhteydenotot ohjataan kuntiin, silloin kukin kunta vastaa kiireellisistä sosiaalipalveluista oman kuntansa alueella.

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriopalvelut tuottaa Paraisten terveyskeskuksen oma laboratorio. Osa laboratoriotutkimuksista hankitaan lisäksi Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä. Radiologiset tutkimukset järjestää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuvantamisen toimialue.

Seulonnat

Raskausajan tutkimukset (varhaisraskauden yleinen ultraäänitutkimus, kromosomipoikkeavuuksien selvittäminen, ultraäänitutkimus vaikeiden rakennepoikkeavuuksien selvittämiseksi) hankitaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä.

Mammografiaseulonta järjestetään 50-69-vuotiaille, 1947 tai sen jälkeen syntyneille naisille 20-26 kuukauden välein.

Kohdunkaulansyövän varhaistoteamiseksi tehdään Papa-irtosolututkimus 30-60 -vuotiaille naisille viiden vuoden välein.

Lisäksi seulontoina tehdään suolistosyövän seulontatutkimuksia.

Seulonnat hankitaan ulkopuolisilta palveluntuottajilta.

Lääkehoito ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Paraisten terveyskeskuksen oma apteekki. Hoitotarvikkeista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri, jakelusta vastaa Paraisten terveyskeskus. Kuljetus- ja varastointipalvelut sekä välinehuolto hoidetaan omana toimintana. Potilasasiainpalvelut hankitaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä.

12. RAISIO JA RUSKO

Raisio vastaa Ruskon sosiaali- ja terveydenhuollosta isäntäkuntana perustuen Raision ja Ruskon yhteistoimintasopimukseen. Raision sosiaali- ja terveyskeskus vastaa Raision kaupungin sekä Ruskon kunnan väestön terveydentilan seurannasta, terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan ja terveystarvikkeet), työterveyshuollosta, avosairaanhoidosta, kotisairaanhoidosta, kotisairaalahoidosta ja sairaalahoidosta. Raision kaupunki järjestää myös kuntien suun terveydenhuollon sekä lääkinnällisen kuntoutuksen. Suun terveydenhuollossa ja lääkinnällisessä kuntoutuksessa käytetään oman tuotannon lisäksi myös ostopalveluja.

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden järjestämisestä vastaa Raision kaupungin päihde- ja mielenterveysyksikkö. Mielenterveystyössä käytetään lisäksi Lounais-Suomen Mielenterveysseuran Turun Kriisikeskuksen järjestämää tukihenkilötoimintaa mielenterveyskuntoutujille sekä lyhytaikaista kriisihoitoa akuutissa kriisissä oleville raisiolaisille ja ruskolaisille. Päihdetyössä käytetään A-klinikkasäätiön Länsi-Suomen palvelualueen palveluita: Salon selviämis- ja katkaisuhuoltoasemaa, Turun katkaisuhuoltoasemaa ja Turun Nuorisoasemaa sekä erityistapauksissa jonkin verran Turun A-klinikkaa. Laitosmuotoista päihdekuntoutusta hankitaan useilta eri järjestäjätahoilta asiakaan tarpeiden mukaan.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestää Raision kaupunki.

Terveydenhoidon vastaanottopalveluita tuotetaan Raision terveysasemalla, Ruskon terveysasemalla sekä Vahdon (Rusko) terveysasemalla. Suun terveydenhoidon palveluita tuotetaan Raisiossa Terveysristeyksen ja Ihalan hammashoitoloissa sekä Ruskon ja Vahdon hammashoitolassa. Kuntoutuspalveluita tuotetaan Raision Terveysristeyksessä.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Ulkopuolisilta palveluntuottajilta hankitaan eri alojen erikoislääkärien ostopalveluita, jalkojenhoitopalveluja, fysio-, puhe- ja toimintaterapiapalveluja sekä psykologin palveluja.

Raision kaupunki hankkii kuntalaisilleen myös laituskuntoutus- ja sopeutumisvalmennus- sekä psykoterapiapalveluja (lyhytterapiaa järjestetään myös kaupungin omana toimintana).

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kuntien kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa kello 8-16 Raision sosiaali- ja terveyskeskus. Virka-ajan ulkopuolella kiireellisen sairaanhoidon palvelut toteuttaa Tyks Akuutti Turussa. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueen ympärivuorokautinen laaja-alainen päivystys on Tyks Turun yliopistollisessa keskussairaalassa

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään arkipäivisin hammashoitoloissa. Virka-ajan ulkopuolinen suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa.

Virka-ajan ulkopuolisen sosiaalipäivystyksen järjestää Turun kaupunki. Toiminta-alueeseen kuuluvat kaikki Turun seudun, Salon seudun, Loimaan seudun ja Turunmaan kunnat. Virka-aikana yhteydenotot ohjataan kuntiin, silloin kukin kunta vastaa kiireellisistä sosiaalipalveluista oman kuntansa alueella.

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriopalvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tykslab.

Radiologiset tutkimukset tuottaa suurelta osalta Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuvantamisen toimialue. MRI-kuvia hankitaan ostopalveluna. Suun terveydenhuollossa tuotetaan vastaanotolla tarvittavat pienet kuvat omana toimintana. Ostopalveluna voidaan tilata kartiokeilakuvia ulkopuoliselta palveluntuottajalta. Muut kuvantamispalvelut tuottaa kuvantamisen toimialue.

Seulonnat

Raskauden ajan sikiöseulonnat toteutetaan seulonta-asetuksen mukaisina Tyks seulontaohjelman mukaan.

Kohdun kaulaosan syövän seulonta tehdään 30-60 –vuotiaille naisille viiden vuoden välein. Asukkaille maksuttomat mammografiaseulonnat toteutetaan 50-69 –vuotiaille naisille kahden vuoden välein.

Raskauden ajan seulontatutkimukset hankitaan Tyks:sta. Muut seulontatutkimukset hankitaan ulkopuolisilta palveluntuottajilta.

Lääkehoolto ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Varsinais-Suomen lääkehoolto. Suun terveydenhuollon tarpeisiin hankitaan joitakin lääkkeitä suoraan apteekista. Hoitotarvikkeista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Raision kaupungin kuljetuspalvelut tuottaa kaupunki osittain itse, osittain niitä hankitaan ostopalveluina.

Välinehuollosta vastaa Raision kaupungin suun terveydenhuollon välinehoolto (Terveysristeyksen hammashoitola).

Apuvälinepalvelut järjestetään Raisiossa kaupungin omana toimintana. Raision kaupungin kuntoutuspalvelujen osalta apuvälineitä hankitaan myös yksityisiltä palveluntuottajilta. Ruskolla apuvälinepalvelut järjestää Tyks.

Potilasasiamiespalvelut hankitaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä.

13. SALO

Terveydenhuoltopalvelut

Kaupungin oma terveyskeskus vastaa Salon väestön terveydentilan seurannasta, terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan, lastenneuvolan, kouluterveydenhuollon ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinällisestä kuntoutuksesta, työterveyshuollosta, avosairaanhoidosta, kotisairaalahoidosta, palliatiivisen poliklinikan toiminnasta, sairaalahoidosta, kotisairaanhoidon lääkäripalveluista, sekä mielenterveys- ja päihdetyöstä.

Kotisairaanhoidon järjestää Salon kaupungin vanhuspalvelut.

Ympäristöterveydenhuollosta vastaa Salon kaupungin lupa- ja valvontaosasto.

Terveydenhuollon vastaanottopalveluita tarjoavat pääterveysaseman lisäksi Läntinen terveysasema sekä Halikon, Kiikalan, Kiskon, Kuusjoen, Perniön ja Suomusjärven terveysasemat.

Suun terveydenhuoltoa järjestetään terveyskeskuksen 5 hammashoitolassa (Halikko, Kuusjoki, Läntinen terveysasema, Moisio, Suomusjärvi).

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kaupungin kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa Salon terveyskeskus. Arkipäivisin (ma-to klo 8-16, pe 8-15) kiireellistä hoitoa vaativat potilaat hoidetaan ensisijaisesti alueellisella terveysasemalla ajanvarauksella ja virka-ajan ulkopuolella yhteispäivystyspisteessä Salon sairaalan ensiapupoliklinikalla. Salon terveyskeskuksen perusterveydenhuolto päivystää maanantaista torstaihin klo 16–24, perjantaisin klo 15-24 ja lauantaisin, sunnuntaisin ja arkipäivinä klo 9.30-21. Muina aikoina päivystyksestä huolehtii Tyks Akuutti.

Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueen ympäri-vuorokautinen laaja-alainen päivystys on Tyks Turun yliopistollisessa keskussairaalassa

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään arkipäivisin hammashoitoloissa. Viikonloppujen ja arkipäivien päivystys järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa.

Virka-ajan ulkopuolisen sosiaalipäivystyksen järjestää Turun kaupunki. Toiminta-alueeseen kuuluvat kaikki Turun seudun, Salon seudun, Loimaan seudun ja Turunmaan kunnat. Virka-aikana yhteydenotot ohjataan kuntiin, silloin kukin kunta vastaa kiireellisistä sosiaalipalveluista oman kuntansa alueella.

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriotuotteet tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tykslab. Radiologiset tutkimukset järjestää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuvantamisen toimialue, ensisijaisesti Salon toimipiste.

Ulkopuolisilta palveluntuottajilta hankitaan seuraavia tutkimuksia: Äitiysneuvola/veriryhmämääritys, tarttuvat taudit, mammografia, uniapnea, magneettikuvaus, ENMG.

Seulonnat

Raskauden ajan sikiöseulonnoissa noudatetaan valtakunnallista seulontaohjetta. Ultraääniseulonnat tehdään Salon sairaalan äitiyspoliklinikalla.

Kohdunkaulan syövän seulonnan näytteenotto toteutetaan oman neuvolahenkilöstön toimesta. Näytteiden tutkimuksen tekee ulkopuolinen palveluntuottaja. Terveystakeskus huolehtii tarvittaessa ohjauksesta jatko-selvittelyyn.

Mammografiatutkimukset hankintaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta ostopalvelusopimuksella, joka sisältää myös jatkotutkimusten ohjelmoinnin. Seulonta kattaa kaikki asetuksen mukaiset ikäluokat.

Lääkehuolto ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Varsinais-Suomen lääkehuoltoon kuuluva Salon aluesairaalan lääkekeskus. Kuljetus- ja varastointipalveluja hoitaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin logistiikkakeskus. Lisäksi käytetään Salon kaupungin omia palveluja.

Välinehuollosta Salon sairaalassa vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri. Osa välinehuollosta toteutetaan omana toimintana.

Potilasasiamiespalvelut järjestää Salon terveyskeskus.

---

14. SOMERO

Someron kaupunki vastaa väestön terveydentilan seurannasta, terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, työterveyshuollosta, kotisairaanhoidosta, avosairaanhoidosta, sairaalahoidosta sekä mielenterveys- ja päihde-työstä. A-klinikkapalvelut hankitaan Salon A-klinikalta. Kotisairaalahoitoa kaupungissa ei ole.

Vastaanottopalvelut järjestetään Someron terveyskeskuksessa ja hammashoitolassa.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut Someron kaupunki hankki Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymältä.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri. Lisäksi erikoissairaanhoidon palveluita hankitaan Forssan sairaalasta, joka on osa Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymää.

Kiireellinen hoito ja päivystys

Kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa arkisin kello 8-19 (perjantaisin 8-18) Someron terveyskeskus. Kaupungissa tarkastellaan syksyn 2019 aikana tarpeita aukioloaikojen muuttamiseen. Arkisin kello 19-08, viikonloppuisin (perjantai kello 18 – maanantai 08) ja arkipyhinä kiireellisen sairaanhoidon palvelut toteuttaa Forssan sairaala. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueen ympärivuorokautinen laaja-alainen päivystys on Tyks Turun yliopistollisessa keskussairaalassa

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään arkipäivisin Someron hammashoitolassa. Viikonloppujen ja arkipyhien päivystys järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa.

Virka-ajan ulkopuolisen sosiaalipäivystyksen järjestää Turun kaupunki. Toiminta-alueeseen kuuluvat kaikki Turun seudun, Salon seudun, Loimaan seudun ja Turunmaan kunnat. Virka-aikana yhteydenotot ohjataan kuntiin, silloin kukin kunta vastaa kiireellisistä sosiaalipalveluista oman kuntansa alueella.

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriopalvelut tuottaa Someron terveyskeskuksen oma laboratorio.

Radiologiset tutkimukset järjestää Someron terveyskeskuksen röntgen. Röntgenkuvien tutkimus tehdään Forssan sairaalassa. Forssan sairaala tuottaa terveyskeskukselle myös MRI-, ja ultraäänikuvantamisia sekä hermoratatutkimuksia.

Seulonnat

Mammografiaan perustuva rintasyöpäseulonta tehdään maksuttomana 50-, 52-, 54-, 56-, 58-, 60-, 62-, ja 64-vuotiaille. Maksullisena seulonta tehdään 66- ja 68-vuotiaille.

Papa-seulonta järjestetään 30-60-vuotiaille viiden vuoden välein.

Diabeetikkojen silmänpohjakuvaukset järjestetään kaikille diabeetikoille 2 kertaa vuodessa järjestettävien kuvauspäivien aikana. Kuvaustiheys ohjautuu löydöksen ja/tai oireiden perusteella.

Papa-seulan ottaa Someron terveyskeskuksen terveydenhoitaja. Muut seulonnat järjestetään ostopalveluna.

Lääkehuolto ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Forssan kuntayhtymän apteekki. Hoitotarvikkeista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri, jakelusta vastaa Someron terveyskeskus.

Potilasasiamiespalvelut järjestää Someron terveyskeskus.

---

15. TURKU

Terveydenhuoltopalvelut

Turun kaupunki vastaa väestön terveydentilan seurannasta, terveyden edistämisestä (sisältäen terveysneuvonnan ja terveystarkastukset), suun terveydenhuollosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, ympäristöterveydenhuollosta, avosairaanhoidosta, kotisairaanhoidosta, kotisairaalahoidosta, sairaalahoidosta sekä mielenterveys- ja päihdetyöstä.

Kaupunki vastaa myös työterveyshuollon järjestämisestä. Työterveyshuoltoa tarjoavat myös yksityiset työterveyshuoltoyksiköt.

Terveydenhoidon vastaanottopalveluita tarjotaan terveysasemilla keskustassa (Keskustan terveysasema), Mäntymäessä (Mäntymäen terveysasemat 1 ja 2) sekä Runosmäessä, Kirkkotiellä, Varissuolla ja Pansiossa. Ruotsinkielisiä asukkaita palvelee Mäntymäen terveysasemalla 2. Terveysasemilla on myös 2 lähipalvelupistettä: Mullintie ja Maaria.

Suun terveydenhuollon asiakkaita palvelee keskushammashoitolan lisäksi Jäkärän, Käsityöläiskadun, Moikoisten, Mullintien, Pansion, Pääskyvuoren, Suikkilan, Varissuon, Kirkkotien ja Runosmäen hammashoitoloissa sekä Dentaliassa.

Erikoishammaslääkäripalveluita (protetiikka, hammaskirurgia) tuotetaan sekä itse että hankitaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä.

Ulkomaalaistoimisto huolehtii sosiaali- ja terveysterveystoimista maahanmuuttajille ja inkeriläisille paluumuuttajille noin kolmen vuoden ajan. Tartuntatautien valvonta toteuttaa elintarviketyöntekijöiden salmonellatarkastuksia, tuberkuloosille altistuneiden tutkimuksia, ruokamyrkytysten selvityksiä sekä sukupuoli- ja veriteitse leviävillä taudeilla altistuneiden seulontoja ja neuvontaa. Matkailijoiden rokotusneuvonta tarjoaa ohjeita rokotusten ja malariaprofylaksian suhteen. Terveysterveystoiminta Milli tarjoaa neuvontaa ja ruiskujenvaihtopalvelua suonensisäisiä huumeita käyttäville Turun ja lähikuntien asukkaille.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri, jonka lisäksi Turku järjestää itse joitakin erikoissairaanhoidon palveluja kaupunginsairaalassa sekä poliklinikoilla.

Kiireellinen hoito ja päivystys

Perustasolla hoidettavasta kiireellisestä sairaanhoidosta vastaa arkisin klo 8–16 Turun kaupunki potilaan omalla terveysasemalla. Tapaturmat ja ambulanssikuntoiset potilaat hoitaa virka-aikana Tyks Akuutti. Arkisin klo 16–08, viikonloppuisin ja arkipyhinä kiireellisen sairaanhoidon palvelut toteuttaa Tyks Akuutti. Välittömästi erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevat potilaat hoidetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköissä sovittujen hoitoketjujen mukaisesti. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueen ympäri-vuorokautinen laaja-alainen päivystys on Tyks Turun yliopistollisessa keskussairaalassa

Suun terveydenhuollon kiireellinen hoito järjestetään arkipäivisin klo 8–16 hammashoitoloissa sekä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta klo 16–21 arkipäivisin. Viikonloppujen, arkipyhien sekä yöaikainen päivystys järjestetään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen hammaslääkäripäivystyksen kautta Turussa.

Sosiaalipäivystyksen järjestää Turun sosiaalipäivystys. Virka-ajan ulkopuolella Turun sosiaalipäivystys vastaa Turun kaupungin lisäksi sosiaalipäivystyksen järjestämisestä koko Turun seutukunnan, Loimaan seutukunnan, Salon seutukunnan sekä Turunmaan seutukunnan kuntien alueella.

Taudinmääritys

Taudinmääritykseen liittyvät laboratoriopalvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin laboratoriotuotantialue Tykslab. Radiologiset tutkimukset järjestää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuvantamisen tuotantialue. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin laboratoriotuotantialue patologian vastuualue vastaa kudosten (PAD) analyysistä sekä sytologisten ja histopatologisten näytteiden tutkimuksista.

Turun kaupunginsairaala tuottaa verenpaineen ja EKG:n vuorokausinauhoitukset. Avoterveydenhuollon lähettämät ENMG-tutkimukset hankitaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta.

Seulonnat

Turun kaupunki järjestää raskauden ajan seulontatutkimukset omana toimintanaan. Varhaisraskauden yleinen ultraäänitutkimus tehdään raskausviikolla 10+0–14+6, kromosomipoikkeavuuksien selvittäminen ensisijaisesti varhaisraskauden yhdistelmäseulonnan avulla (veriseula raskausviikolla 9+0–11+6 ja niskaturvotuksen mittaus ultraäänitutkimuksen yhteydessä raskausviikolla 11+0–13+6). Vaihtoehtoisesti Trisomia2 raskausviikolla 15+0–16+6. Ultraäänitutkimus rakennepoikkeavuuksien selvittämiseksi tehdään raskausviikolla 18–21 (käytännössä aika pyritään antamaan näkyvyyden vuoksi 20+3–21+4) tai raskausviikon 24 jälkeen.

Mammografiaan perustuva rintasyöpäseulonta tehdään 50–59 –vuotiaille, 1947 tai sen jälkeen syntyneille naisille 20–26 kuukauden välein. Seulonta hankitaan ostopalveluna.

Kohdun kaulaosan syövän seulonta tehdään 30–60 –vuotiaille naisille viiden vuoden välein. Seulonta hankitaan ostopalveluna.

Lääkehuolto ja tukipalvelut

Lääkehuollosta ja apteekkipalveluista vastaa Turun kaupunginsairaalan sairaala-apteekki. Hoitotarvikkeista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri. Välinehuoltoa järjestävät sekä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri että Turun kaupunki omana toimintanaan. Potilasasiamespalveluista vastaa Turun kaupungin hyvinvointitoimiala.